

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
3 hasábos petsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertlen leveleket
csak ismert kezekről fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A női emancipációról.

(Kisérlet.)

A nő állása a társadalomban. — Az emancipációt felszínre vető okok a társadalomban. — Az emancipáció fogalma. — A nő alkalmatlan volt a férfiak által végezni szokott teendőkre. A nő szerepe a művészetben és az irodalomban. — A közönséges életben. — Következtetés.

Csak minap kopogtatott be hozzánk is egy szerencsére halva született gyermekkel: a leánygymnasiummal az emancipáció szelleme. Talán nem lesz érdek nélkül a kérdéssel bővebben foglalkozni.

A kezdetleges, protoplazmatikus emberi társadalom jegecedési pontját a nő képezte. Az összevagdított és a természet által már társas együttlétre utalt emberi csoportban a gyermekeket az állatvilágban apratlanul álló hosszú tartamu és nagyfokú gyámoltalanság, utóbb a kifejlődött ragaszkodás, de a férfit is az állandó együttlét szükségének derengő érzete a nőhöz fűzte. Ennek megfelelően a kezdetleges állapotban a női uralom adott bizonyos szervezetet az emberi társaságnak, a mint ezt Ázsia némely déli szigetein élő embe-
reknél látjuk. Azonban a természettel, de különösen az egymás közt folytatott harcban tovafejlődő társadalomban a férfi vitta ki magának nagyobb erejével, bátorságával, és kitartó akaratával az uralmat. A nőt a némileg is kifejlődtebb társadalmakban kizárva szemléljük úgy az állami akarat képzéséből: a törvényhozásból, mint annak végrehajtásából: a közigazgatásból. Ezen a korlátlan belül főképp mondhatjuk — kizárólag a családi tüzhelyhez utalva foglal el különböző helyet a társadalmakban. Mennél harciasabb az illető társaság, annál alább rendelt helyzete van. A kizárólag hódító mohamedán törzseknél kapcsolatosan a keleti érzékséggel a nőtől még a személyiséget is megtagadják, úgy tekintvén őt, mint egy, a harc embe-
reinek felvidítására szolgáló eszközt. A fegyelmezett patriarchalis állomokban, mint Romában, a vagyoni jogi személyiségtől megfosztva a többi gyermekkel egyenlően a családfő korlátlan ha-

talmának volt alávetve. A munkának, mint a társadalom haladásában fontos tényezőnek elismerésével a nő — ne feledjük — mindig a családi körben kifejtett tevékenysége fejében elnyerte emancipálását a vagyoni jogi téren. Ezen vagyoni jogi önállóság, a gyöngébbek védelmének, az egyéni szolgálatnak és szolgálatkészségnek, a hűségnek eszméjét szolgált középkori lovagságtól átvett és sajnosan fogyó női kultusz egyrészt a köz- és tudományos pályáktól, a politikai élettől való elszigeteltség és így a családi életre utaltság másrészt képezik jellegzetes vonását a nő jelenlegi társadalmi pozíciójának.

Azonban ezen utóbbit: a családi életre való hivatását, a nőnek jelentékeny része nem érheti el. Ez a nőnek a kontinensen a statisztika által bizonyított, a férfiaknál nagyobb számából, a férfiaknak bizonyos pályákon a nőtlenségre kárhóztatásából is következik. Az egész egyént abszorbeálni akaró katonaság el akarja vonni embereit minden családi kötelektől. Hasonlóan a katolikus egyházban a papságnál, a hol szintén harc: a világi uralommal a világ feletti uralomért a papság által szellemi fegyverrel vívott harc következményeképp lett behozva kötelező szabályként a coelibatus. — Azonkívül a közigazgatási pangás, a megernyedt vállalkozási kedv szintén apasztják a házasságok számát. A statisztika bizonyítja, hogy úgy a született gyermekek, mint a kötött házasságok száma akár jó termés, akár egyébként előálló gazdasági fellendülés alkalmával nő, a gazdasági válságok alkalmával fogy. Természetes következménye ez az emberről az ugynevezett szellemi és anyagi világ kölcsönhatásának, a melynél fogva a házasság együttlétét kívánó érzelmi világnak fokozottabb működése az anyagi jólét bizonyos fokát feltételezi. De közvetve az által is közreműködik a gazdasági krízis a házasságok apadásán, hogy rossz viszonyok közt szükségelt nagyobb erőfeszítés után erősebb és durvább élvezetet igényelünk, mint a családi élet tiszta és szelid örömeit. És

ezen nagyobb munkát kifejtők által menthetően felkavart forgatagba belevetük még magukat a léhák nagy tömege, úgy hogy előáll egy egész nemzedék, a melynél a házasság iránt való érzék elkopott. Mert egészséges viszonyok között a nemi vonzódás nagy törvényénél fogva a természet elementáris erővel tereli a férfit a nő karjai közé. És a részben nyugodtak lehetnek a hölgyek, hogy midőn előttük a házasságok akadályául valódi vagy képzelt hibájukat hozzák fel, ez többnyire csak üres szóbeszéd.

A női hivatásuk elérésétől ekként elűtött nőkben természetesen felbred a vágy egyéb tereken érvényesülni, és az állam illetve az abban uralkodó férfiak által szerintük önkényűleg rájuk rakott békókat elszakítani. Nekünk ugyan olyan jogok kellene, mint a férfiaknak: hangzik fel az elégedetlenek táborában. Helyes: zúdul rá a visszhang az excentrikusok, a bizonytalanság vagy a részvét érzete folytán együttérzők részéről. Így támad fel az emancipáció eszméje, a mely az alanyok különbözőségéhez képest különbözően jelentkezik. Az alacsonyabb és léhább lelkek külsőségeken látják az egészet: férfi ruhában járnak, tobzódnak, dohányoznak, a califourchon lovagolnak, talán még káromkodnak is. Ezen visszataszításig groteszk alakzatával az emancipációnak felesleges foglalkozni. Ezen hölgyek kezét foghatnak azokkal a taeskökkel, a kik hasonlóan akarják maguknak a férfiaság mázát megszerezni. Komolyabban kell mindenestre tárgyalni azok eszméjét, a kik a megfelelő kötelességek, az erősebb és farsz-
több férfi munkák végzése árán kívánják maguknak az uralkodó nem jogait.

Ezen okoskodásba azonban, beleszól a nagy Martine: a természet: Ces sont choses belles et bonnes. Mais je ne parle votre jargon.*)

A nőt már fizikai alkata: szélesebb medence- és apróbb finomabb végtagsontjai, gömbölyded, puhább izmai alkalmatlanná teszik

*) Ez igen szép és jó dolog. De én a ti szójárastok nem papok.

A „Zalamegye“ tárcája.

Deák Ferenc gyermek- és ifjúsági éveiből.

— Kiss Tamástól. —
(Folyt. és vége.)

A Pápa nyert tanjegyekből látjuk, hogy Deák Ferenc, mint második osztályú gimnáziumi tanuló, egy „jeles“ tanjegyet sem kapott. Ennek azonban nem az volt az oka, hogy a fiú az előirt tantárgyakban járatlan lett volna. Ferencünknek már gyermekkorában bámulatos emlékező tehetsége volt, s midőn e sorok írója azelőtt 40 évvel Pápa, mint gimnáziumi tanár működék, Deák-
nak egy akkor még élt kortársától hallotta, hogy a tanár előadásai oly mélyen vésődtek Ferencünk elméjébe, hogy a hallottakat többé el nem felelte. Azonban Slajkó tanár a tantárgyakat, talán alkalmas tankönyvek hiányában, tanítványainak tollba szokta mondani és megkövetelte, hogy az előmondottakat minden tanítványa leírja. Ezt Deák nem tette. Miért? Egyszerűen azért, mert jól figyelt arra, amit a tanár tollba mondott, s egy hallás után úgy tudta, mintha írásból beemlézte volna. Mindamellett Slajkó tanár azt, hogy Deák nem írt, engedetlen-
ségnek tekintette, s ez engedetlenség miatt őt kevésbé kedvező tanjegyekkel büntette.

A második gimnáziumi osztály befejezése után nem tért vissza Pápa, hanem a hatodik gimnáziumi osztályig bezárólag, tehát négy éven át, Nagy Kanizsán, a kegyesrendűekhez járt. Ott unokaöccsével: nemeskéri Kiss József és Deák József fiával, Edével a kegyesren-
dűek házában lenklakó vagyis konviktor volt. Úgy ismer-
ték, mint komoly fiút, ki érdeklődő nézője volt társai játékaiknak, de maga azokban ritkán vett részt. Emlé-
zéssel nem igen foglalkozott. A midőn a tanár a tan-
anyagot előadta, Deák Ferenc a következő napra telje-
sen el volt készülve és oly hű emlékező tehetséggel

birt, hogy még vizsgálatra is alig kellett készülnie; mert amit az iskolában tanára által előadva hallott, az állandóan jóformán szószertel megmaradt emlékezetében.

Nagy Kanizsán már elfoglalta és megtartotta az őt megillető helyet: négy osztályon át végig mindig első jeles volt. A nagy kanizsai gymnasium élén, mint igazgató, állott Csabý kal. József, tanfelügyelők voltak Koszka Lukács és Schmidt Antal.)

Deák Ferenc egész gimnáziumi tanpályáján át gyámtyául Hertelendy Györgyöt, zalamegyei alispánt találjuk megnevezve. Nagy Kanizsai tanuló korában Hertelendy mellett a már férfiúvá lett bátyja, Deák Antal, mint másod-tutor szerepelt. Ez kezelte a család birtokait. „Specificus magyar alak“ — így jellemzi őt Kölcsey Ferenc, — csendes komotyságú, kipróbált karakterű férfiú, éppen az, ki az 1830-ki országgyűlésen az udvartól önként ajánlott tanácsosi címet el nem fogadta... Arcában van valami Himfyhez hasonló; van valami, a mi költőt sejtített.

Antal mellett Klára örködött a nagy jövőt ígérő öccs: Ferenc fölött. A Deák-család egyik rokona: Nedeczky István e gyengéd rokoniról így ír: „Ferencet Klára néneje nevelte — minthogy az idősebb nővér, Jozefa korán férjhez ment, — Antal bátyja pedig neveltette. Amilyen világba termett, gyakorlati ember volt Antal bátyja, oly áldott teremtés volt Klára néni. Ha Istenen kívül még valaki formálta Deák Ferenc esztét és szívét, úgy Antal bátyja és Klára néni formálták azt. A világ talán soha sem látta mását annak a szeretetnek, melylyel a testvérek egymás iránt viselkedtek. Régi patriarkális viszony volt ez, amilyen patriarkális volt egész lényük is: jámbor, őszinte és igaz.“ 2)

Klára élete végeig a legszeretőbb testvér s mintegy védangyala maradt öccsének, Ferencnek, aki viszont

1) Tek Báthor Géza földbirtokos és ft. Dolmányos György nagy-kanizsai kegyesrendű tag közlései.
2) Deák, a képviselők alkotmány megalapítása Buda-
pest. 1876. 6. I.

írta majdnem anya iránti kegyelettel és ragaszkodással viseltetett.)

A Deák-családnak egyik derék tagja: Deák József 1807-től 1851-ig Kéhidán, mint plebános működött. Ez is a maga befolyásával hozzájárult, hogy Ferenc a magyar társadalomnak minél kiválóbb tagjává legyen. A családi tanácsban, főképpen Antalnak irányadása mellett, elhatározták, hogy felsőbb iskolákra Ferencet Győrbe adják.

Győr ama időben főként a Dunántúli birtokos nemesség sarjainak gyűlöhelye volt. Volt Győrnek nem csupán „bölcészeti tantolyama“, mely körülbelül a mai gimnázium VII. és VIII. osztályainak felelt meg; de volt már akkor jog-akadémiája is. Hazánk sok jelese a győri főiskolából került ki. Azon időben, midőn Deák Ferenc Győrött járt, az ottani főiskolában találjuk regézi Breczenheim Nándor herceget († 1855.), Zichy János grótot († 1859.), Ányos Istvánt, Döry Antalt, Lukinits Józsefet, Melczér Ferencet, Ordódy Eleket és Tivadart, Pongrácz Györgyöt, Vezzerle Ignácot, Földvay Antalt, Rohonczy Ignácot, Mecséry Istvánt, Földvay Györgyöt, Sárközy Józsefet sat., közeletünk ugyanannyi jeleseit.

Győrnek akkor nagyhirű tankerületi főigazgatója volt: a szintén zalai születésű Fejér György, 1818-ban lett főigazgatóvá, mely állásában hat évig működött, midőn 1824-ben a pesti tudományos egyetem könyvtá-
rosává lett. Fejér György már mint győri főigazgató hazánk egyik legünnepeltebb történetírója volt; ottani hivataloskodása alatt sűrűn jelentek meg történeti művei majd önállóan, majd az akkor legtekintélyesebb tudományos folyóiratban: a „Tudományos Gyűjteményben“,

1) Deák Ferenc későbbi éveiben, a nehéz országos gondok között, a Sajtör mellett Pusztá-Szent-Lászlón Klára néneje kerestett és talált üdülést. Kedélye ott egészen gyermekdedé vált. — A családhoz közelállók beszélik, hogy midőn Deák Ferencnek hosszabb időre Budapestre kellett mennie, a jó nővér titokban nagy bankókkal megtölte öccse tárcáját anélkül, hogy Ferencnek erről csak sejtelve is lett volna.

a nehezebb testi munkák végzésére. A hol a nőket erősebb munkára szorítják, a statisztika kimutatja, korán elhalnak. — Pszichikai szervezük sem olyan, a mellyel nehéz és komoly szellemi munkákat végezhetnének. Szellemi világukban az érzelmi rész lévén túlsúlyban, míg egyrészt a tárgyakkal minden előítélettel, elfogultságtól menten foglalkozni nem alkalmasak, másrészt a folytonos siker és elismerés szükségét érzik, a mi pedig nem mindig adatik meg. sőt a korszakot alkotó munkák nem ritkán határozott ellenszenvvel találkoznak és évek sora mulik tova, míg a kellő elismerést nyerik. — Általában finomabb, gyöngédebb, egyszerű és minden emócióra fogékonyabb lényük nem az étellel való kemény harcra való. Az a durvaság, a mellyel itt nem elvéve találkozhatni, menten leittné lábukról, míg a ravasszág kifejtette hálóba hanyatthomlok zuhannának.

De ugyanezen tulajdonságok adnak neki olyan teret, a melyen érvényesülve nincs oka fájlalni, hogy a nyilvánosságtól, a közélettől, az élet küzdelmeitől elvonják és a hol abszolút becsre is a férfiuval vetekedő, de viszonylagosan annál értékesebb munkát szolgáltat, mert erre a nehézkes aprólékkal nem törődő férfiú kevésbé, vagy egyáltalán nem alkalmas. Azzal a hullámos körvonallal testtel lesz a nő a világ szebbik fele, a mely női testben fejezik ki a szobrászok és festők a szépséget, csakugy mint a görögök a tenger habjából felmerült nőben: a Venusban istenítik azt. Szépségen kívül a nőnek egyszerűbb, romlatlanabb, az élet küzdelmeitől nem érintett, mondjuk ki: naivabb, a gyermekéhez hasonló természete, a mely sans-gène követi minden társadalmi konvenció ellenére kívánalmait, teszi őt a romanticizmus forrásává. De nemcsak a művészek szolgálmodellül és a regényíróknak keresett tárgyul a nő, hanem a komoly tudós is felhasználja eszménye összeállításánál a nő sajátosságait. Comte, a nagy társadalmi bölcselel és a modern filozofia atyja, szeméi előtt társadalmi eszménye megalkotásánál, a mely eszménye abban áll, hogy az emberek minden külső nyomás, az állami hatalomnak minden beavatkozása, bocsánat a drasztikus és nem illő kifejezésért: minden zsandár, finác, szolgabíró és hivatalnok nélkül egyedül az emberiség, a mult, a jelen és jövő nemzedék érdekeit átkaroló fogalomtól vezetve a legnagyobb együttműködésre, a legnagyobb erőki-fejtésre egyesülnek, mondom ezen eszmény megalkotásánál előtte a nő: a magát megtagadó, önzést nem ismerő, lemondó, hűséges teremts lebegett. Választottja szelleme vette körül irásközben és ilyenkor írja: je me fondaí en larmes: halomra ontám könyeimet. De nemcsak mint anyag, hanem mint nem ugyan a koncepció, hanem a kivitel bírálatára hivatott kritikuskok első sorban érdemelnek figyelmet. A művészi és költői műveknek a tartalmat élénk öntő alak adja meg a klasszikus tökélyt. És ha a nőknek az aprólékos, mellékes dolgokra érzé-

kük finomságánál fogva különösen tekintő lényeknek valamely mű tetszik, bizonyára nyugodt lehet a szerző, hogy műve formája, a mellyel épen a részleteknek kidolgozása, a kellő elrendezése a fő, a kritika tűzpróbáját meg fogja állni. Ezért látunk sok művészt és író a nő szerzéséhez fordulni. Molière gazda asszonyának olvasta fel először műveit és ezen asszony természetes esze és mesterkéletlensége garanciát nyújtott neki a sikerre, ha a tetszését a mű megnyerte és nem egyszer alkalmazott a maga által használt kifejezés helyett az ez által diktált szavakat. Jókainknál is felesége életében állítólag egy mű sem hagyta el nélkül az írói asztalfiókot, hogy a feleség approbációját el ne nyerte volna.

Igy a nő igen fontos tényező a magasabb lényünk által szükségelt táplálék: a szép előállításában, de nem kevésbé fontos szerepe van a nőnek a társadalomban, mint nélkülözhetetlen, hasznos és gyakorlatias tagnak. Nem vesz ugyan annyira részt a javak előállításában, mint a férfi, hanem a háztartásban, mint azok megtartója, okos felhasználója, ép oly érdeme van abban, hogy legyen mit aprítani a tejbe, mint a férfinak. Köznapi tapasztalás, hogy míg ugyan azon jövődelemből az egyedül álló férfi csak teng, adóssággal küzdök, sok családós férfi bizonyos kényelmet engedhet meg magának és még e mellett takarít is. Mert a nő már a renddel és tisztasággal, melyekkel ugyanazon javak két annyi ideig tartanak, sokat megtakarít, azonkívül okosan a férfit sokszor elfogó oktan költségek helyett épen csak a szükségességre és ezekre is szűk marokkal szorítokzik. Így alkotja meg a nő az otthont, a hol elkezdve a legutolsó szegtől a legelső butorig, minden egy okos, rendező teremtmény működését tükrözeti vissza, a hová visszatérve a férfi, arcáról a küzdelem árka kolta ránczok elsimulnak és új erőt gyűjt elcsigázott tagjaiba. Igen, a gondos nő titka az otthonosság varázsa, a családi jóllét, a házat körülvevő tisztelet. A családi tűzhely istene a mindent személyesítő pogányoknál nő: a Vesta. Legyen a férfi bár legnemesebb ember, tisztelve tekintsen rá akár egy ország, ha oldalához egy Vestának nem kedves papuót csatolt, házának mi tekintélye sem lehet. Midőn a nőt, mint a család sarkkövét, tekintjük, ezzel együtt adva van a nőnek majd kizárólagos jelentősége a családok s vele együtt egy egész nemzet sorsában, és pedig nemcsak a megmaradás, hanem a tovább fejlődés tekintetében is. A gyermekek külső ápolás tekintetében egészen a nőre bírvák, a menyinyire ez meg felel a tisztaság és egyéb egészségügyi követelményeknek, a gyermek testi szervezete aképp fejlődik, mert hiszen a legtöbb gyermek épen jön a világra, csupán a gondatlanság oltja bele legtöbb esetben a betegség, a nyomorúság csiráit. Ugyan az anyától függ a gyermek szellemi képessége. Ha az annak idején, midőn ébred az gyermek értelmisége, foglalkozik, fáradozik vele, nem bizza tisztán

fizetett és rendesen már magukban meghasonlott lelki gouvernante-okra gyermekét, a gyermek értelmisége, impressziókra fogékony lelke kiművelődik. Ezen nevelés ha elmulasztott, nincs a világ olyan iskolája, a mely később azt pótolhatná. Történelemből vett tapasztalat az, hogy a nagy férfiak anyái kiváló értelmiséggel bírtak, holott ugyanezt az apáikról nem tudjuk. Goethe legalább csak a teste tartását származtatta atyjától, szellemi tulajdonait, megfigyelő tehetsége finomságát anyja örökségének vallja. És nem nélkülözi a természetes alapot az az anekdota, hogy egy nem mindennapi tehetséggel megáldott, de rut külső férfiú egy kitünő szépségű, de ludeszi hölgyet vevén el — aképp okoskodva, hogy gyermekei olyan okosak lesznek, mint ő, és szépek, mint anyjuk, úgy járt, hogy gyermekei nem csak olyan csunyak lettek, mint ő, hanem olyan korlátoltak is, mint anyjok — Az anya adja meg egy szóval a gyermek lelkiéletének és testi szervezeteinek a tova fejlődésre szükséges és biztos alapot. Az anyától tanulja a gyermek a rendet, a tisztaságot, az illem első szabályait, mint a boldogulás alapfeltételeit.

Ime itt van hiányos és halvány körvonalakban a női munkásság szerepe, a mely annál inkább követelheti tőlünk a lovagias hódolatot, mert míg a férfi munkáját nyomban követi az eredmény, a dicsőség, a nő munkája mindezek nélkül szűkölködik. És következtetésül álljon az előadottakból itt annyi, hogy maradjanak a nők a részökre a természet által kijelelt családi körben. Az a szépen virágzó, majd utóbb a gyümölcsökkel kedveskedő fa ne akarjon talpfát, gerendát adó tölgyfa lenni. A természet megboszulja magát, hivatását senki sem tagadhathatja meg. És tényleg látjuk is, hogy vegye körül a nőt az anyagi javak özöne, ha női hivatását, a mely a férfi oldalára utalja, meg nem találja, zsémbes, kedvetlen, beteges, mindenki által rettegett aggszüzé válik. Míg ellenben egy szegényebb sorsú férjes, gyermekes nőn a meglegedettség, a boldogság, a melegség érzete ömlik el.

És ha a nőt a viszonyok egyedül állásra, önfentartásra utalják, akkor is csak megfelelő kört jelöljünk ki neki. Oktatás, betegápolás, a hivatalokban legfelebb a kezelési szakok álljanak rendelkezésükre. Mert az mindenestre kötelessége a társadalomnak, hogy a nőnek is megadja a becsületes munkával való megélhetés lehetőségét.

Iffy Stráusz Sándor dr.

Megyei rendkívüli közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága Svastits Benó főispán ömeltóságának elnökele alatt november hó 30-án rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnöklő főispán ömeltósága üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat, előadja, hogy ezen rendkívüli közgyűlés kizárólagos tárgyat a vármegyei választott bizottsági tagok sorában t. év végén tört. ö kilépés, a tagsági képesség elvesztése és elhalálozás folytán megüresedendő,

Deák Ferenc azon négy iskolai éven át, melyet Győrött töltött, rokonánál Jósá Józsefnél, püspöki jószágigazgatónál, földbirtokosnál, több megye táblabírájánál, volt elhelyezve, és pedig két évig, míg Jósá jószágigazgató volt, az ügyvezett káptalandomban a tiszt házban, miután pedig Jósá az igazgatóságról lemondott és a megyeház melletti saját házába költözött, két éven át ezen házban, ugyanabban, melyben Fejér György főigazgató is lakott.

Találtam ugyan följegyzéseket, melyek szerint Ferencünk szálláson Fejér főigazgatójánál lett volna, de az iskolai hatóság hivatalos följegyzése szerint is kétség telen, hogy Deák mind a négy éven át Jósáknál volt elhelyezve. Megerősíti ezt Deák Ferenc egyik levele is, melyet a vármegyei Rátótról, hol valószínűleg Szél Kalmán vendége volt, 1875. augusztus 28-án győri nőrokonához: *Petz Adolfné* úrbölglyhöz írt: „Kedves hugom! Négy évig jártam Győrbe oskolába. 1874-iki novemberben mentem oda, mint 14 éves ifjú, a hetedik iskolára vagyis logikára; 1821-ik évi augusztusban végeztem a második évi jogtudományi tanfolyamot. Ezen egész idő alatt rokonunknál, az öreg Jósánál laktam. Jósá 1817-ben a káptalan dombján lakott, mint a püspökségi javak igazgatója; de 1819-ben hivataláról lemondván, átköltözött saját házába a megyenyében, s így én mindenik házban laktam.“¹⁾

Győr város emléktáblával jelölte meg a megyeház utcai házat e fölirattal: „Itt lakott Fejér György, kora legtermékenyebb írója, 1818—1824. Deák Ferenc 1819—1821., és Battyány Lajos.“ — A bencések győri főgymnásium dísztermét Deák Ferenc mellszobra ékesíti, mely *Vaszary János* festőművész jeles munkája.²⁾

Mint a korábbi években, úgy Győrött is, Deák Ferenc a tantárgyak beemlékezésével nem igen foglalko-

mely, mint alább látni fogjuk, Deák Ferencnek kedvenc olvasmányát képezte.

A *bölcsészeti tanfolyamban*, midőn Deák Ferenc első éves bölcselel volt (1817/18-ban), tanárokul működtek: *Mollik Ferenc* a hittan, — *Berta György* a magyar történelem, — *Verner József* (utóbb egyetemi tanár, több bölcseleli munka szerzője) az eszta, — *Brestyenszky Béla* (utóbb, 1838-tól 1850-ig tihanyi apát), mint a mennyiség- és mértan tanára. — A II. évben (1818/19-ben) *Brestyenszky Béla* a hittan, mennyiség- és mértan, *Fessel Zsigmond* a magyar nyelv és irodalom, — *Gröber Lőrinc* a természettan, — *Berta György* az egyetemes történelem, — *Verner József* az alpbölcseleli tanára.

A *jogi tanfolyamban* az első évben (1819/20-ban) *Szibeniszt Mihály* a közjog, — *Kmetty András* a statisztika, — *Bognár József* a hazai jog tanára. A II. évben (1820/21-ben) *Pendl Alajos* sz. Benedekrendű aldozár hitszónok és hittanár, — *Bognár József* a magyar magánjog, — *Beke Farkas* a politikai tudományok és váltójog, *Szibeniszt Mihály* a természeti, egyetemes és magyar közjog, — *Kmetty András* a statisztika és bányajog tanára.

Hogy fiatal olvasóim Deák Ferencet végig kíséressék tanulói pályáján, feljegyzem a tanjegyeket, melyeket Győrött négy osztályon át nyert. A hivatalos följegyzés szerint¹⁾ mint *első éves bölcselel* az első félévben a hittanból volt „jeles“; a magyar történelemből „első jeles“; a tiszta mennyiségtanból „második jeles“; az esztaiból (logica) „első jeles“. Szorgalmi tekintetben: az isteni tisztelet látogatásában „szorgalmas“; az iskolai előadásban való megjelenésben „szorgalmas“. — A II. félévben a hittanból „jeles“; a magyar történelemből, esztaiból, tiszta mennyiségtanból „első jeles“. Az isteni tisztelet látogatásában és az iskolai előadásokon való megjelenésben „szorgalmas“.

A *bölcsészeti tanfolyam második évében*. Az I. félévben: a hittanból „jeles“; az egyetemes történelemből

1) Ft. Tell Anasztáz győri főgymn. tanár úr közlése.

„negyedik jeles“: az alpbölcselel (metaphysica) „második jeles“; természettanból „ötödik jeles“; alkalmazott mennyiségtanból (mathesis applicata) „második jeles“; magyar nyelvből második osztályban („classis secundae“) „nyolcadik“. ¹⁾ Az isteni tisztelet látogatásában és az előadásokon való megjelenésben „szorgalmas“. — A II. félévben: a hittanból „jeles“; az egyetemes történelemből az első osztályban (classis prima) „tizenharmadik“; a természettanból „első jeles“; az alpből esészetből „második jeles“; az alkalmazott mennyiségtanból „első jeles“; a magyar nyelvből első osztályban „negyedik“. Az isteni szolgálat látogatásában és az előadásokon való megjelenésben „szorgalmas“.

A *jogi tanfolyamban* az első év I. félében: a természetjogból „ötödik jeles“; a statisztikából „első jeles“ záradék alatt (sub clausula²⁾). Az isteni tisztelet látogatásában és az előadásokra való megjelenésben „szorgalmas“. — A II. félévben: a közjogból „második jeles“; a hazai jogból „első jeles“ záradék alatt; statisztikából „második jeles“; bányajogból „első jeles“ záradék alatt. Az isteni tisztelet látogatásában „hanyag“, az előadásokon való megjelenésben „szorgalmas“.

A *második év* I. félében: a hazai jogból „első jeles“ záradék alatt; a politikai tudományból (scientia politica) és politikai kereskedelemből (commercii politica) „első jeles“ záradék alatt. Az isteni tisztelet látogatásában „szorgalmas“, az előadásokon való megjelenésben „megintendő“ (monendus). — A II. félévben: a hazai jogból „első jeles“; a pénzügytanból „első jeles“; a kereskedelmi jogból „első jeles“. Az isteni tisztelet látogatásában és az előadásokon való megjelenésben „szorgalmas“.

1) Feltűnőnek látszik, hogy a kitünő eszű és fősgyökerez magyar Deák Ferenc a magyar nyelvből secundába eshetett. Azonban Fessel Zsigmond tanár, kinek ma is vannak még élő tanítványai, ezek bizonyossága szerint nagyon széles értelem volt, ki nem ritkán legjobb tanítványait Petőfi szerint „secundába ponálta.“

2) Mi annyit jelent, hogy vele más is vagy többen voltak első jelesek.

1) Deák Ferenc emlékezete. 1822—1875. Budapest 1890. 375. l.

2) Ft. Börzsönyi Arnold győri gymm. tanár úr közlése.

illetőleg megüresedett tagsági helyeknek az 1892-ik évi XXVI-ik t. cikk értelmében választás útján leendő betöltése iránti intézkedések képezik.

A miniszteri rendelet felolvasása előtt előterjesztett és tudomásul vétetett a vármegye igazoló választmányának jelentése a vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak az 1893-ik évre egybeállított névjegyzékéről.

Olvastatott ezután a belügyminiszter leirata, melylyel az 1892. évi XXVI. t. c. 2-ik szakaszában foglalt felhatalmazás alapján, az 1886. évi XXI. t. c. 24. és 29. §-aihoz képest, a vármegyei bizottsági tagok számára az 1891. évi népszámlálás eredménye alapján újból való megállapítása és a bizottsági tagokat választó kerületek megfelelő kiigazítása iránt alkotott s jóváhagyott közgyűlési határozatot hatályon kívül helyezi s kijelenti, hogy a bizottsági tagok száma, valamint a bizottsági tagokat választó kerületek beosztása tekintetében ezennél is az 1870. évi XLII. t. c. alapján alkotott szabályrendelet az irányadó; egyúttal elrendeli a miniszter, hogy a vármegye virilistáinak 1893-ik évre már összeállított névjegyzéke, amennyiben annál a bizottsági tagoknak az 1891. évi népszámlálás eredménye szerint megállapított új létszám vétetett irányadóul, kellően kiigazítsák és a választott bizottsági tagok sorában a f. év végével történendő kilépés, időközben történt elhalálozás, a tagsági képesség elvesztése és lekötés töltyán megüresedett tagsági helyek ugyanoly számban s ugyancsak 6 évre terjedő megbízatással a régi választókerületek szerint, törvényszabta választás útján leendő betöltése még a folyó évben foganatosítsák s emellett a választási előintézkedések haladéktalanul megtéssenek.

Zalavármegyében a törvényhatósági bizottság tagjainak száma az 1891. évi népszámlálás után változatlanul maradván, a vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak 1893-ik évre már összeállított névjegyzéke kiigazítást nem igényel. A törvényhatósági bizottság választott tagjai sorában a f. 1892. év végén megbízatásuk lejártá töltyán történő kilépés, időközben elhalálozás, vagy lemondás következtében beállandó és beállott üresedéseknek választás útján leendő betöltésére határidőül december hó 9-ike s ott, hol a választás ezen napon bármi okból megtartható nem lenne, vagy pótválasztás szükségeltetnék, ennek határidejéül december 28-ika tűzetett ki s az egyes választó kerületekben a választások vezetésére elnökül és helyettes elnökül megválasztottak:

Az alsó-örsi választó kerületben Köves Éde, Bíró Dániel; a balatonfürediben Ecsy László, Segesdy Miklós; a balatonudvarián Czizány Károly, Györfly Pongrácz; a köveskálaián Csemetz Elek, Vörösmarty József; a monostorapátián Csendes József, Flig József; a káptalan-tőián Kodolányi János, Eöry Béla; a tapolcaiban Skublics Gyula, Miltényi József; a csabrendekiben Bogyay János, Oszterhuber Lajos; a sümegiben Takács Alajos, Surgóth Miksa; az ukkiban Gyömörey Gáspár, Szücs Zsigmond; a sümeg-mihályfaiban Forintos Kálmán, Kardos László; a tőrjeiben Rezsöffy György, Veledics Lajos; a szentgróthiban Kozáry Aurel, Botly Péter; a szentlászlóiban gróf Battyány Ernő, Forster Ferenc; a karmacsiban dr. Dunszt Ferenc, Fekete Gerely; a lesence-tomajiban Hertelendy Ferenc, Viriusz Vince; a keszthelyiben Pap Sándor, Lénárd Ernő; a kiskomáromiban Baan Kálmán, Talabér Kálmán; a zalaapátián Bogyay Máté, Grunner Ernő; a pacsiban Nunovich Vilmos, Illés István; a gelseiben Modrovits János, Pálffy Elek; a palliniban Inkey László, dr. Beniczik Ferenc; a nagykapornakiban Szücs Mór, Schoris János; a szeptemberben Szily Dezső, Szentmihályi Dezső; a nemesapátián Hajk István, Hary József; a nagykanizsai I. vál. kerületben Eperjess Sándor, Hirschl Éde; a nagykanizsai II. v. kerületben Vágner Károly, Varga Lajos; a kis kanizsiban Hertelendy Béla, dr. Tuboly Gyula; a baliban Szekeres József, Csaby Lajos; a zalaegerszegiben dr. Czinder István, Handler István; a ságodiban Königmayer János, Augusztin Ágoston; az alsó-bagodiban Orosz Pál, Farkas József; a nagy-lengye-

zott. Egyik rokonától tudom, miszerint tőle magától hallotta, hogy győri diáksága idejében nem is volt tankönyve; de annál nagyobb figyelemmel szokta legtöbb tanárának előadásait hallgatni.

Részéről nem tudom helyeselni, hogy Ferencünk a tankönyvek mellőzésével csakis erős emlékező tehetségre támaszkodott. Egy némely tanjegye mutatja, hogy rendkívüli tehetsége nem álltak mindig arányban az iskolában elért, legalább az érdemsorozatban kimutató eredményeivel; bár lehettek az elmaradásnak más okai is, mint főntebb a Pápán töltött gimnáziumi évben láttuk.

Annyi azonban kétségtelen, hogy Ferencünk idejét nem töltötte tétlenül, sem oly mulatozásoknak nem engedte át magát, melyek a fiataliságot a komolyabb tanulmányoktól el szokták vonni. Deák Ferenc tanuló korában is mindig komoly volt, ki léha szórakozást soha sem keresett. Egész életén át soha sem kártyázott, sem bort nem ivott, ami következtetni enged arra, hogy főként a fejlődő ifjúságnak e veszélyei őt fiatal éveiben sem érintették. Ruházatában mindig egyszerű, majdnem cynikus volt. Kortársai tanúsága szerint mint győri tanuló ugyanazon egy öltözetet addig viselte, míg azt tisztességgel viselni lehetett; tehát a fiataliságnak igen gyakori hibája: a hiuság, a tetszési vágy sem bántotta.

Győri tanuló korában komolyabb olvasmányokkal különösen három férfiú látta el: a már említett *Fejér György* főigazgató, az országos névvel bíró történetíró: *Czinár Mór* szent Benedekrendű tanár, utóbb a magyar tudományos akadémia tagja, és az utolsó évben (1820—1821.) *Maár Bonifác* az egyetemes és magyar történelem tanára. Czinár és Maár akkor a szent Benedekrendű növendékpapok mellett tanárokul működtek; nagy tudományu, széles látókörrel bíró férfiak voltak, kik szaktudományuk színvonalán állottak s folyton a legjobb művekkel gyarapították gazdag könyvtárukat. — Deák Ferenc gyakran megfordult e három tudósnál, kik

liben Skublics Jenő, Strausz Sándor; a novában Dervarics János, Stádel János; a pakaiban Csesznák János, Koutnyek Ferenc; a letenyében Málics János, Békéssy Rezső; a szemereiben Laczkovics Ferenc, Vizmathy József; a zala-törvényben Farkas Sándor, Marton Lajos; a csesztregiben Baka Boldizsár, Soós Kálmán; a baksaiban Román Dániel, Udvardy Imre; a szentgyörgyölygyben dr. Berger Ignác, Józsa Farkas; a lentiben Dany József, Horváth György; a kerka-szentmiklósiában Kiss Pál, dr. Józsa Fábrián; az alsó-lendvaiban Hajós Mihály, Lendvai Mátyas; a dobrónakiban Nagy Károly, Szijártó János; a turnischaiban Isoó Ferenc, Némethy Ferenc; a bellatin-cziban Mocsáry János, Koczetz Mátyas; a strádóiban Szilágyi Gyula, Tivadar Ferenc; a csáktornyiban Molnár Elek, Pecsorik János; a dráca-vásárhelyiben Ziegler Kálmán, Kressinger István; a bottornyaiban Zakály Henrich, Murai Róbert; a perlakiban Szabó Imre, Bánely Sándor; a hodossáiban Peczek György, Vizmathy Sándor; az alsó-vidiben Gadó Mátyas, Kollay Rókus; a katoriban Hirschler Miksa, Molnár József; az alsó domborúiban dr. Böhm Szidney, Gresz Alajos. A közgyűlésnek egyéb tárgya nem lévén, elnökölő főispán öméltsága a gyűlést bezárta.

Helyi érdekű vasutügyünk.

Nem panaszsképen hozzuk fel, hanem mint megcáfoltatlan tényközlést emlíjük meg, hogy városunk a csáktornyá—ukki helyi érdekű vasut létesítésénél az anyagi előzetet meghozatalával elment a legvégső határig.

Emellett bizonyít, hogy maga a város, mint erkölcsi testület, 110.000 forintot szavazott meg e célra, mely összeg kölcsön útján fedeztetvén, annak ötven év alatt való törlesztése a város adózó polgárainak ötven éven keresztül állandó és egyetemleges terhét képeznél.

Ehhez járul még — eltekintve az egyes pénzintézetek részéről aláírt összegektől, — hogy a város polgárai is 10—20 ezer forintot irtak alá törzsrésztvényekben, hogy a szóban forgó vasut kiépítése biztosítsák.

Midőn a város, mint erkölcsi testület, valamint a takarékpénztárak, nem különben az egyesek ezen előzetet meghozták: tették azt annak biztos reményében, hogy míg az építő társulat a város érdekeinek szem előtt tartásával fogja a kiépítést eszközölni, más részt a létesítendő vasut a város forgalmát fogja emelni, amelynek emelkedésével új lendületet nyer úgy az ipar, mint a kereskedelem s ezekkel karöltve a város beltelkei értékben növekedni fognak úgy, hogy a vasut céljaira a város, mint erkölcsi testület, valamint az egyesek által felajánlott összegek közvetve így megtérülnek.

Két év mult már el a vasut kiépítése, illetve forgalomba hozatala óta, mely idő nagyon is elegendő annak elbírálására nézve, valjon a vasut létesítéséhez fűzött reményeink mennyiben nyertek megvalósulást?

Hogy a vasut létesítésével a személyforgalom meglékel, ezt tagadnunk nem lehet. Aki ugyanis figyelemmel kíséri reggelként a vasutról jövőket, esténként a vasutra menőket számát: a személyforgalom annak okvetlenül feltűnik. Városunkban, mint a megye székhelyén, vannak koncentrálva az egyes hivatalok s így sok ember ügyes bajos dolgának elintézése végett felkeresi városunkat már csak azért is; mert az alkalmas menetrend folytán az utat a vasuton egy nap alatt a vármegye legtöbb vidékéről is megteheti.

A személyforgalomhoz fűzött reményeink tényleg tehát megvalósulást nyertek.

Ezzel azonban épen nem áll arányban iparunk és kereskedelmünk fellendülése. Oka lehet ennek részben városunk és közvetlen vidékének két éven keresztül tapasztalt silány termése, amely első sorban az iparra és kereskedelemre hat nyomasztólag. Oka továbbá, hogy a helyi érdekű vasut létesítésével a kezdetben alkalmazott szállítási tarifa oly magas volt, hogy a kereskedők kénytelenek voltak megrendelni áruikat a helyi érdekű vasut mellőzésével a déli vasut vonalain szállítani, míg Szent-Ivánról tengelyen szállították áruikat ép úgy, mint tették

örömmel fogadták a tüneményes tehetségű ifjút s rendszeres olvasáshoz szoktatták.

Deák tehát már mint ifju sokat olvasott. Egyik kortársa szerint a „kövér bozontosfejű“ Deák Ferencet sétáiban a törekvőbb ifjak mindig nagy számmal követék, mohón figyelve előadására, melyet az olvasottakból tartani szokott. Ilyenkor Deáknak minden zsebbe volt könyvekkel, folyóiratokkal, hirlapokkal. A folyóiratok között különösen a „Tudományos Gyűjtemény“ volt kedvenc olvasmánya, melynek cikkei szó szerint tudta, valamint általában mindent, amit olvasott. Tanulótársainak ilyenkor volt alkalmuk őt bámulni, s köztük kiváló tekintéllyel bírt.

Ezzel Deák életének ifjusági szaka véget ér. Még ide csatolom még egy Sümegről 1822. november 1-én *Kozics Istvánhoz*, az akadémia jegyzőjéhez, intézett levelet, melyben elvesztett iskolai bizonyítványait másolatban kéri kiadni, „mert én most folyó hónap 6-ikán lemenni és 12-ikén *jurátusnak fölésküdni* kívánnék, ami az érintett testiönális nélkül meg nem eshetik.“¹⁾

Ami ezental van, az Deák Ferenc férfikorába esik, melynek megírása nem tartozik kitézött feladatombhoz. Beszédeiből, leveleiből szeretnék egyet-mást ide jegyezni, ami *lelkületét* jellemzi, de ez is messze vezetne. 1864-ben egy Emlékkönyvbe ezt írta: „Legszentebb polgári kötelességünk *igaz úton önérdelmeink mellőzésével* is tenni a hazáért mindent, mit tenni képesek vagyunk.“ E néhány sor teljesen jellemzi őt. Méltók e szavak arra, hogy minden ifju mélyen szívőbe vessen. Mint a katolikus egyház fia, néha tévedett; de megnyugsunk abban, hogy Istennel kibékülve, végezte be életét. Utolsó betegségében gyónt és áldozott; nyakában folyton a Bold. Szűz érmét viselél, melyet nenjétől, Klárától emlékül kapott.

1) Deák Ferenc emlékezete. 340. l.

helyi érdekű vasutunk megnyitása előtt. Végre kereskedőknek azon határozott kijelentésével, hogy sérelmeik gyökeres orvoslása nélkül kénytelenek lesznek a helyi érdekű vasut teljes mellőzésével a déli vasut vonalait használni: sikerült a tarifa megfelelő leszállítását kieszközölniök.

Ezen megörvösolt követeléssel szemben nagy miseria a pályaudvarnál a raktárak elégtelensége, a pályaudvar szűk volta, a várótermeknek botrányosan kis térre szorítása úgy, hogy téli időben 4—5, bundában levő ember, a váróteremnek gunyolt I. és II. osztályú szobában mozogni alig képes.

A helyi érdekű vasuti részvénytársaság — mint előző számunk hirrovatában megemlítők — tervbe vette a vasuti főépületnek kiépítését s ezzel kapcsolatban a várótermek megnagyobbítását; gondoskodik nagyobb raktárhelyiségekről s hogy az örökös tolatási miseriák-nak is véget vessen, a pályaudvarban még két sínpart fog lerakadni.

Kétségtelenül mindezek oly intézkedések, melyek elodázhatlanok, hogy a folyton megújult jogos panaszok egyszer már gyökeres orvoslást nyerjenek s velők úgy a személy, valamint a teherforgalom fokozottabb mérvű fellendülést érjen el.

Még örömmel emlékezünk meg ezen nélkülözhetlen újításoknak a közel jövőben leendő foganatosításáról, más részt rá kell mutatnunk még egy gyökeres bajra, melynek orvoslása úgy a személyforgalmat, mint a teherárúk forgalmát illetőleg elodázhatlan és ez: a kistaludi fűtőháznak beszüntetése s a fűtőháznak városunk pályaudvarán való elhelyezése.

Most kell ezt sürgetnünk, amikor a pályaudvar kibővítésének foganatosítása bevezett ténynek tekinthető s amikor a tervbe vett munkálatokkal kapcsolatban az sokkal jutányosabban, más részről célirányosabban eszközölhető, mint ettől elkülönítve és bizonytalan időre elodázva.

Míg a legegyszerűbb laikus is, aki egyszer e vonalon utazott, megütközik afelett a zaklatás felett, amelynek a kistaludi állomásnál a sok ideig tartó megállással, a kocsiának örökös tolatásával ki van téve. Aki pedig az ily vasuti dolgokban csak kevéssé is járatos: az a legkíméletlenebbül itéli el azon eljárást, amelyet a kistaludi állomás létesítésével s ott a fűtőház felállításával elkövettek, nem is említve, hogy míg 30 ezer forintot egyszerűen kidobtak, más részt ezen állomás felállításával s a fűtőháznak oda helyezésével városunkat — minden indok nélkül — a legnagyobb mértékben megkárosították.

Itt volna ideje e hibát helyrepolitni. Tegye meg városunk a kellő lépéseket, hogy vasuti miseriánk egyszer és mindenkorra gyökeres orvoslást nyerhessen.

Ha ezen legkedvezőbb alkalmat elszalasztjuk: nekünk az a meggyőződésűk, hogy ez irányú jogos és nagyon is méltányos panaszunk illetve sérelmünk a jövőben orvoslást nem nyerend!

Korcsolya egyesületünk köréből.

A korcsolya évad közeledtével a nagy közönség tudomására hozzuk, hogy a zala-egerszegi korcsolyázó egyesület minden lehető megtett arra nézve, hogy tagjainak fokozottabb mérvű igényeit is kielégíthesse.

Nevezetesen: a tavat, mely már majd betellett, kiásatta és a szomszédos árok vizének telhasználására a vízjogi törvény értelmében hatósági engedélyt eszközölt ki, hogy alkalmas jégpályát állíthasson elő és azt jó karban tartathassa. A pavillont kitaroztatta és csinosan kifestette; a butorokat a szükséghez képest renováltatta és kellő számban reflector-lámpásokat szerzett be, hogy azon tagok is élvezhessék az esti órákban a kellemes és hasznos sportot, kik a nappali órákban elfoglalva vannak.

Sőt célul tűzte ki az egyesület azt is, hogy amennyire a körülmények és viszonyai engedik, hofogókat fog felállítani, hogy azon miseriák-nak, melyek hóviharakkal járnak, eleje vétetvén, a jégpálya folytonosan használható állapotban a tagok rendelkezésére álljon.

Mint hogy pedig az egyesület helyiségeiben csakis tagok és oly idegenek (Z.-Egerszegen kívül lakók) jelenhetnek meg, a kiket a tagok vendégeül bevezetnek és ezen intézkedés hátrányosnak bizonyult be, intézkedett, hogy olyan idegenek számára, ide érve a szünidők alkalmával a hazaérkező tanulókat is, kik társadalmi állásuknál fogva igényt tarthatnának a tagok sorába való felvételre, 30 kr-ért belépti jegyiek adassanak ki, a melyek egy-egy alkalomra jogosítják fel az illetőket az egyleti helyiségek látogatására és a jégpálya használására és a melyek az egyleti pénztárosnál és az egylet helyiségeiben kaphatók.

Mindezek eléggé mutatják, hogy a korcsolya-sport kedvelői szép reményekkel nézhetnek az évad elé és hogy az egyesület méltán számíthat a nagyközönség támogatására, melynek számára tájékozásul az alapszabályok következő intézkedéseit tartjuk ide iktatandóknak:

4. §. Tagok. Az egyesület tagjai két tag ajánlatára a választmány által vétetnek fel.

9. §. Minden rendes tag fizet 1 frt beiratási és 4 frt évi tagsági díjat. Kéttagu család tagsági díja 7 frt; három tagu 9 frt; ezen számon túl minden tag után egy-egy frt tagsági díj fizetendő. Családoknál a beiratási díj, tekintet nélkül a tagok számára, 1 frt. Kilépett tagok újabb belépésük alkalmával a beiratási díjat ép úgy tartoznak fizetni, mint az először belépők.

10. §. A pártoló tagok 1 frt beiratási és 2 frt évi tagsági díjat fizetnek. A családnál az első tag 2 frtot, a többi egy-egy forintot fizet pártoló tagsági díjképen. A beiratási díj tekintet nélkül, hogy működő vagy pártoló tagokból áll a család, egy családnál 1 frt; azon családnál pedig, melyeknél egy működő tag is van, a pártoló tagok egy-egy frtot fizetnek.

11. §. Gyermek-tagok 2 frt tagsági és 1 frt beiratási díjat fizetnek.

12. §. Az egyleti év november hó 1-én kezdődik; miért is a díjak az idény kezdetétől december hó 1-ig

lefejtendők s minden jog gyakorlata csak a díj lefizetésének igazolása mellett engedtetik meg.

13. §. A beiratkozás a rendes és pártoló tagokra nézve 3 évi tagsági kötelezettséget von maga után.

14. §. A tagság megszűnik: halál, eltávozás és kizárás által. Az eltávozó kiküldettség tekintendők. A tagok kizárása felett a választmány határoz. A tagság megszűnése a közgyűlésnek bejelentendő.

Ezek után még csak azt jegyezzük meg, hogy felvétel végett az elnökségnél, vagy Csics Miklós gyógyszerésznél, mint az egyesület pénztárosánál, lehet jelentkezni és hogy visszaélések megelőzése céljából a tagok névsora az egyesület helyiségében ki fog függesztetni és minden tagnak köteletségében áll személyazonosságának igazolására a tagsági jegyet kívánatra felmutatni.

Meghívó.

A zalamegyei gazdasági egyesület f. é. december hó 11-en délelőtt 10 órakor, Zala-Egerszegben saját helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre t. tagtárs ur ezennel tisztelettel meghívatik.

A közgyűlés tárgyai:

1. Miniszteri leiratok.
2. Folyó ügyek.
3. Javaslato, indítványok.

Kelt Z.-Egerszegben, 1892. dec. 2-án.

Háczky Kálmán
ügyv. elnök.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Egyházi kitüntetés. Ő felsége a király dr. István Vilmos alsó lendvai főesperes és szombathelyi utolsó mesterkanonokot Szent-Péterről nevezett nagy-váradhegyi címzetes prépostá nevezte ki.

Keszthely város képviselő testülete f. hó 6-án rendkívüli ülést fog tartani. A tárgysorozatban van a balatoni tündöbízottságnak a szigetfűrdő és balatoni vendéglőre vonatkozó tervek és költségvetés előterjesztése, új utca kisajátítás, csatorna építés és beboltozás, a balatoni park gondozása stb. stb.

Gyászhir. Vettük a köretkező gyászjelentést: Özv. bobdai Gyertyánffy Jánosné szül. csávosi és bobdai Csávosi Josefina a maga és gyermekei Jenő, Andor és Marián, édes atya csávosi és bobdai Csávosi Ignác, kir. tauácsos, nem különben sógorai, sógorinói, testvérei és számos rokoni nevében is mély fájdalomtól megtört kebellet jelent, hogy forrón szeretett felejtetlen emlékü férje, illetőleg atyjok, veje, testvérök, sógorok és rokonok bobdai Gyertyánffy János ur, hajlan cs. és kir. vértés főhadnagy, később m. kir. tartalékos honv. huszárfőhadnagy, Torontálmege közigazgatási bizottsági tagja stb. stb. folyó hó 23-án esti 6 órakor, életének 55-ik, boldog házasságának 27-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele és hosszas szenvedés után jobb létre átszenderült. A drága halott földi maradványai f. hó 26-án, fél 12 órakor, Gyéren tagnak a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és az ottani családi sírboltban örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozatok hétfőn, f. hó 28-án délelőtt 10 órakor a dolácsi és f. hó 29-én délelőtt 10 órakor a csávosi róm. kath. egyházakban fognak a Mindenható Égek Urának bemutatni. Az örök világhosszág fényeskedjék neki! Gyérett, 1892. évi november hó 23-án.

A decemberi rendes közgyűlésnek, mely f. hó 12-én tartatik, tárgysorozatából lelemlítjük a következőket: A lemondás folytán megüresedett novai főszolgabírói állomásnak s az ennek következtében esetleg üresedésbe jövő más tisztviselői állomásnak választás utján való betöltése; a közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő öt tag: Bogay Máté, Háczky Kálmán, Skublics Gyula, Skublics Jenő és dr. Vizlendvay József helyére új tagok választása; a vármegyei központi választmányának, állandó választmányának, állandó bíráló választmányának, vármegyei közegészségi bizottságnak az 1893-95. évekre újból való megalakítása; az igazoló választmányának az 1893-ik évre történendő megalakítása; a Balaton vidék kulturájának fejlesztése érdekében, a peronospora viticola elleni védekezés ügyében, a tűzrendészetéről szóló vármegyei szabályrendelet némely szakaszának módosítása tárgyában kiküldött bizottságok jelentései; Gelsén főkögyógyásztár, Keszthelyen második gyógyszerár felállításának engedélyezéseért folyamodvány; a vármegyei alispánja a malomrendtartásról alkotandó szabályrendelet tervezetét bemutatja; küldöttégi jegyzőkönyv a légrádi Dráva hid építése ügyében; a vármegye alispánjának előterjesztése a zala-egerszegi kir. ügyészség használatában levő, azonban feleslegessé váló vármegyei épület eladatása iránt. A tárgysorozatba 49 ügy elintézése vétetett fel.

Magánvizsgálat. Gr. Festetics Tassiló egyetlen fia, György gróf, nov. hó 26. és 27-én tette le a gymnasium I. osztályának tantárgyaiból a magánvizsgálatot a keszthelyi főgymnasiumban. Az első nap, nov. 26-án írásbeli vizsgálatot tett az ifjú gróf a magyar nyelv, latin nyelv és számtanból és pedig mindegyikből jeles eredménnyel; 27-én volt a szóbeli vizsgálat. Ezen jelen voltak dr. Burány Gergely főgymnasiumi igazgatótón kívül Kőváry Károly, Agh Norbert, Vučkits György és Gaal József székfőnökök, továbbá az ifjú gróf édes atya, gr. Festetics Tassiló, Kriszt Jenő hitoktató és Párkányi József nevelő. A vizsgálat a r. k. hittannal kezdődött s az ifjú gróf úgy ezen, valamint az összes előírt tantárgyakból, egytől-egyik várokozason felül igen szépen, értelmesen felelt s megmutatta, hogy amit tanult, annak teljes birtokában van. A vizsgálat 9—11 óráig tartott, mely

után azonnal kiállított számára a bizonyítvány, esupa jeles érdemjegyekkel. Az igazgató örömmel gratulált a szerencsés apának, ki jeles fiát elismerésül a bizottság előtt homlokon csókolta. — A kis gróf tav. dec. 24-én is jeles eredménnyel tett vizsgálatot. A kezdet és folytatás igen szép; adja Isten, hogy így végezze is tanulmányait s belőle kazánk egyik erős oszlopa lehessen!

Halalozás. Vettük a következő gyászjelentést: Sárkúti-Dugovich Pál kir. aljárásbíró, egy nevelő leánya: Sárkúti-Dugovich Borbála férj. Fischer Endréné, még Hoch Ilona férj. Dekkert Józsefné, valamint Fischer Pepike, saját, egy számos rokoniak és jó barátai nevében fájdalommal telt és megtört szívvel jelentik a példásan szerető legjobb nevének, nagy nénjüknek és nagyanyának sárkúti Dugovich Pálné szül. Hoch Mária urnőnek folyó hó 30-án délután 3 órakor fognak a a csáktornyai sírkertben örök nyugalomra tétetni, s az engesztelő szent mise áldozat pedig december hó 1-én napjának reggeli 8 órakor a helybeli plebánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Csáktornya, 1892. évi november hó 29-én. Áldás és béke lebegjen a drága halott hamvai fölött!

A vármegyei közegészségügyi bizottság november hó 28-án tartott ülésén vette tárgyalás alá Gelsén főkögyógyásztár felállításának, valamint Keszthelyen második gyógyszerár felállításának engedélyezéseért beadott folyamodványokat. A bizottság javaslata mind két kérelem tárgyában, hogy a törvényhatósági közgyűlés az engedélyt ne adja meg.

Ésküvők. Ulreich János, a keszthelyi „Amazon” szálloda új bérlője, nov. hó 28-én vezette a keszthelyi r. k. templomban oltárhoz Schabauer Anna kisasszonyt. Az esketési szertartást Fűsny Tamás, kitűnő írónk, z. apátii perjel, a menyasszony nagybátyja, végezte, ki gyönyörű beszédet is tartott az esketés után. — Ugyanaz nap lépett házassági frigyre Keszthelyen Böhm Mihály borkereskedő is Oppenheim Lujza kisasszonnyal.

Köszönetnyilvánítás. A sümegi iparos-ifjúságnak betegsegélyző alapja javára november 26-án rendezett tancmúltságon telűlfizettek: Eitner Zsigmond 2 frt 60 krt, Mild Mihály és özv. Geigerné 1—1 frtot, Szalay László, Epstein Ödön, Bánfi Alajos, Darnay Kálmán, Malomsky János, Bardi György dr., Fischer Ignác dr., Ur Pál, Hladny János, Horvát Gyula, Ambrus Lajos, Veisz J., Horváth István, Eitner Jenő és Simonics György 60—60 krt, Pauliny József 50, Gombos József és Pozsonyi József 40—40 krt, Ko má Miksa, Horváth Jenő, Mosdényi Mihály, Schrödler József 20—20 krt, egy jelvény 20 krt., összesen 15 frt 90 krt. Fogadják a szíves felülfizetők a rendezőség mély köszönetét.

Kitüntetés. Mauthner Odón budapesti magkereskedőt újlag szép kitüntetés érte. A bolgár nemzeti rendtiszti keresztjével és a bolgár udvari szállítói címmel lett kitüntetve a kereskedelmi és mezőgazdasági téren szerzett érdemeiért. Minthogy pedig e hazai cégnek hódítása a keleten egyszersmind a magyar termelés tértoglatását is jelenti, kétszeresen örvendünk említett kitüntetésnek, mert jelenleg, a midőn gomba módra keletkeznek ujmárusok és a közönség a sok csalódás után haboz, vajjon hogy viselkedjék ezen magarusok ajánlataival szemben, jól esik ama megnyugtató tudat, hogy e szakmában is van oly hazai cégünk, amely ritka szőlő elvei és üzleti ténykedése által nem csak beföldön örvend korlátlan és általános bizalomnak, hanem a külföldön is kivívta már az elismerést.

Vármegyei bizottsági tagok választása. A november hó 30-án tartott rendkívüli közgyűlésen az 1893-ik év végén kilépő, vagy elhalálozás, elköltözés vagy lemondás folytán megüresedett bizottsági tagsági helyekre választási határnapul december 9-ike tüzetett ki.

A lelkesi okmányok bélyegmentessége. Az igazságügyminiszter arról értesült, hogy a lelkesek azokat az anyakönyvi kivonatokat, családi értesítőket és lelkesi bizonyítványokat, melyeket a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése céljából állítanak ki, vonakodnak bélyegmentesen kiállítani, holott ezek a törvény értelmében bélyegmentesek. Mivel ezen körülmény a betétek szerkesztését nagy mértékben hátráltatja, az igazságügyminiszter felhívta a közoktatásügyi minisztert, hogy utasítsa a főhatóságok lelkeszeit arra, hogy az ily ügyekben kiadott lelkesi okmányokat a következő záradékkal lássák el: „Kiállított bélyegmentesen a betétek szerkesztése céljából.”

Fizetési pótlékok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter november 20-án 50.485. sz. a. kelt rendeletével utalta ki az 1892. évi XIV. t. c. 5. §-a alapján a megye területén működő polgári és felsőnépiskolai tanítóknak az 1892-ik évi II-ik felére járó pótlékokat. A zala-egerszegi polgári iskolánál ez összeg 450 frtot, a keszthelyi polgári iskolánál 150 frtot, a keszthelyi felső leányiskolánál 100 frtot, a csáktornyai polg. iskolánál 150 frtot, az alsó lendvai polg. iskolánál 100 frtot, a nagykanizsai polg. iskolánál 452 frt 50 krt, a tapolczai felső népiskolánál 200 frtot, vagyis összesen 1.677 frt 50 krt tesz ki.

A személyazonosság igazolása a postán. A községi előjárók eddig sok esetben díjat szedtek, ha valakinek személyazonosságát igazolták postai küldemény felvehetése céljából. A belügyminiszter most elrendelte, hogy a postai küldemény címzettjei személyazonosságának és névalírásának a postai kézbesítő okmányokon való igazolásáért és hitelesítéséért a községi előjárók díjat nem szedhetnek; mert az előjáró ezt hivatalból köteles teljesíteni.

Differitis. Harasztovics István keszthelyi asztalosnak a napokban egy 11 és egy 9 éves leánya halt meg differitisben, most egy 7 éves fia vívódik ugyan azon bajjal.

Rettenetes mostoha. Nagy-Kanizsáról írja levelezők, hogy ott a napokban egy 6 éves lánykát boncoltak

föl, aki nagyon gyanus körülmények között halt meg. Ez a kis lány Pasti Lajos ottani szobának gyermeke volt, kinek elhalt első nejétől két lány gyermeke maradt. Idő közben megönsülvén, a lányok mostoha anyai kézre kerültek s annak súlyát vajmi sokszor kellett is szegénykének éreznük, mert a mostoha szakadatlanul ütötte, verte őket. Eleinte elpanaszolták apjuknak a dolgot, de később — mivel a mostoha nem hallgatás esetére fölakasztással is fenyegette őket — már panaszkodni sem mertek. Ezt a kis lánykát, aki meghalt, a legutóbbi erős hideg napok egyikén kutaszigálta az udvarba. Ott didergett szegény, míg a többi lakók rá nem dörrentettek a mostohára, hogy ereszsze be a didergő lánykát. Ekkor be is eresztette, de fölára mulva azzal a hürrel jött ki, hogy a leány meghalt. A lakók a rendőrségnél jelentést tevén, elrendeltek a boncolást s ekkor kitűnt, hogy a szegény kiszenvedett teremtés akkor — mikor a mostoha ütötte, verte s a hidegre kutaszigálta — a leguagyobb toku s a leggondosabb ápolást igénylő melihartya és tüdőlobban szenvedett; tehát a kutaszigálás alkalmával már fény a halál karjában volt. Az ügyet áttették a törvényszékhez, hol a gonosz mostoha vérháborító eljárása bizonyára megtorlásra talál.

Ezüst forintos. A most forgalomban levő ezüst forintosok beszédését a pénzügyminiszter 1892-ik évi december hó 31-ig elrendelte. Ennél fogva mindazok, akiknek ezüst forintosra van, iparkodjanak újév előtt azokon túladni; mivel újesztendő után értük nem kap egy forintos, hanem csak annyit, amennyi az ezüst egy forintosoknak valóságos ezüst értéke, ami nem több 70 krajczárnál.

Pályázat osztódijra. A polgárosított magyar határvidékek tanulmányi alapjából rendszeresített osztódijállomások közül az 1892-ik tanév kezdetétől betöltendő három, egyenként 120 frtos állomás polgári, földműves, középipar, iparművészeti és közepkereskedelmi iskola tanulók részére a vallás- és közoktatásügyi miniszterium pályázatot hirdetett. Ezen osztódijakra első sorban a polgárosított magyar határvidékek kötelekbe tartozott szegénysorsú szülők gyermekei, másodsorban pedig azon szegénysorsú tanulók tarthatnak igényt, kik a polgárosított magyar határvidéki községek valamelyikének illetőségéhez tartoznak, az említett tanintézetek valamelyikének tanulói s ott jeles vagy legalább jó előmenetelt és erkölcsi magaviseletet tanusítanak. Pályázók kötelesek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett magyar nyelvű kérvényeiket felszerelni a mult tanévben nyert iskolai bizonyítványukal, szegénységüket, jelen tanévi tanulmányaikal s azon körülményi tanusító hatósági bizonyítványukal, hogy szülők a polgárosított magy. határvidékeken községi illetőséggel bírnak vagy hogy egykor a magy. határvidékek kötelekbe tartoztak. A kérvények december 15-ig azon intézet igazgatóságához adandók be, melynél folyamodók tanulmányaikat folytatják.

Magas elismerés. Hogy a magyar ipar napról napra több teret hódít és ifjú kora dacára már a világ iparnak is tekintélyes tényezőjévé küzdött fel magát, örömmel konstatálja minden hazai. Különösen felemleltéreméltó azonban gróf Eszterházy Géza angyalitói cognacgyárának törekvése, melyet Eszterházy Géza gróthoz intézett elismerő leveleiben maga Bismarck herceg is méltatott. A levél szó szerint a következő: Tisztelt Gróf! A cognacot, melyet szíves volt Kissingenbe utánam küldeni, megkaptam és megízlelvén, tényleg oly kitűnőnek találtam, hogy azt köteleltesnek mondhatom. Fogadják Méltóságod a szíves utánközlésért, valamint lekötelező soraiért tiszteletteljes köszönetemet. Vacsni, 1892. aug. 30. v. Bismarck. Tehát még Bismarck herceg is kénytelen elismerni a magyar ipar életrevalóságát — a mi a német és cognac ipar viszonyát tekintve, kétségtelenül nagy elismerés.

A „Bazar” az 1891. év 43 füzetében a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrényekről, következőket írja: A Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények azon karácsonyi ajándékok közé tartoznak, melyek a divatból ki nem mennek s melyek nem szorulnak a fokozódott ajánlásra, de nagyon is megérdemlik, hogy azokat a szép karácsonyi ünnepek közeledésével a szülőknek újra meg újra emlékeztükbe ajánljuk. Richter F. Ad. és társa cég Rudolfstadban és Bécsben, ezen kőépitőszekrények gyártója (Horgony-Kőépitőszekrény a „Horgony” gyárjegyéről) minden módon arra törekedik, hogy a közönség minden lehetséges kívánatát, a szekrények nagyságát és árait illetőleg, teljesítse. Körülbelül 23 alapszekrényt hozott forgalomba, melyeknek ára 35 kr. és 56 frt közt változik; ezenkívül vannak még kiegészítő vagyis nagyítószekrények, melyek hozzávásárlása által az első ízben vásárolt alapszekrények rendszeresen nagyobbíthatók. Ezen korszerű építőszekrények értékét illetőleg a legkisebb nézet eltérések sem léteznek; örüljünk, hogy az újkor technikai haladásai lehetőségessé tették, hogy a faépitőszekrény az olcsóbb és sokoldalabb kőépitőszekrény által pótolható. — A „Bazar” ítéletéhez nagyon szívesen csatlakozunk; mert a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények tényleg a legértékesebb ajándék kis és nagy gyermekek számára.

Beniczkyne valogatott regénye füzetes vállalatban kiadják Singer és Woltner budapesti könyvkiadók. Egy-egy füzet ára 25 kr. Megjelent a vállalatból a 2-ik füzet, mely a jeles író „Nyomavesszt” című regényének folytatását tartalmazza. A magyar közönség e kedvenc írójának új kiadású műveire felhívjuk az olvasó közönség figyelmét.

Csíkos és kockás selyemszöveteket, Louisina, Foulard - Sürrah - Taffeta, nemkülönbön Merveilleus selymeket is méterenként 45 krtól 3 frt 85 krig egyes öltönyökre, vagy egész végekben is, postabér- és vámmentesen szállít Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Mintak postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 krajczáros bélyeg ragasztandó.

Nyiltér.

Nyilatkozat.

A Zala megye hetilap 48 ik számának „Deák Ferenc gyermek- és ifjúsági éveiből“ című tárcza közleményében azon jogtalan állítást illetőleg, hogy Deák Ferenc születési háza Söjtörön jelenleg teljesen elhanyagolt állapotban van: hazafi kötelességemnek tartom megjegyezni, miszerint a közlemény tudós irójának kár volt a türelmes papírra csak úgy könnyelműen oda szórni valamit, mielőtt meggondolta volna, hogy amit az a papíros — mert szíve és érzéke nincs, — igenis eltiir, de hogy tán akire az a könnyelműen oda szórt állítás vonatkozik és akinek szíve és hazafi érzése van, azt mélyen meg is sebezheti.

Isten, a lelkiismeretem és az elfogulatlan emberek a tanúim, hogy jogtalanul vádoltattam; mert Deák Ferenc születési háza eredeti ódszerűségében, és nem ám egy modern kastély stílusban, fentartva és évenként conserválva van, és fentartva és conserválva lesz, míg Isten kegyelméből azt családomban legutolsó sarja is, mint legdrágább kincsét, birni szerencsés és boldog lehet.

Pusztai Szt. Lászlón, 1892. november hó 29 én.

Tarányi Ferenc.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírt elismerésemet és köszönetemet nyilvánítom a „Magyar Francia“ biztosító részvény társaságnak azon méltányos és igazságos eljárásért, melylyel november hó 2-án leégett gőzmalom tüzkártérítését eszközölte és a megállapított károsszeget Fischer Miksa zala-egerszegi ügynök által ki is fizettette.

Gútorföldön, 1892. november hó 25-én.

Molnár Lajos.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

3795/tk. 1892.

Árverési hirdetmény.

A sümegi kir. járásbíró, mint telexkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Horváth Rozalia és társa végrehajthatóknak Horváth József és Horváth György végrehajthatóknak elleni végrehajtható ügyében a sümegi kir. járásbíró területén levő, Döbröcze illetve Nagy-Görbő határában fekvő, a döbröczei 10. sz. tjkvben Horváth István özvegye Ferenczi Erzsébet és gyermekei Horváth József, Horváth György, Kaiser Katalin által határozatlan arányban birt együttesen elárverezendő ingatlanokra: 275. és 276. hrsz. alattira 254 frtban, továbbá a nagy görbői 62. számú tjkvben Horváth István özvegye, született Ferenczi Erzsébet tulajdonán felvett következő ingatlanokra: a 227. hrsz. alattira 30 frtban, a 233. hrsz. alattira 712 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi december hó 31-ik napján délelőtti 9 órakor Döbröczén, ugyanaznap d. u. 3 órakor Nagy-Görbőn, a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis, 25 frt 40 krt, 3 frt, 71 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-ában értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sümeg, 1892. évi szeptember hó 29 én.

A kir. jbróság, mint telexkönyvi hatóság.

Rutich kir. aljbró.

Ház eladás.

Zala-Egerszegen, a kaszaházi utcában levő házam, mely áll egy bolt helyiség, egy utcai, két udvari szoba, konyha, kamara és melléképületből és amely ház jelenleg részben

mészárszékül és kocsma helyiségül

szolgál, szabad kézből, örök áron, minden órán eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt alulírott háztulajdonos.

Zala-Egerszeg, 1892. nov. 10.

Krossetz István

Az országihirti és nagy keresletnek örvendő, sok elismerő halányilatkozattal kitüntetett Tata-tóvárosi magyar

Sport-fluidból

lovak számára készült gyógyító, erősítő, üdítő és óvó szerből Egerszeg és vidéke számára raktárt létesítettem.

Midőn ezt tisztelt vevőim és a nagyérdemű közönség tudomására hozom, egyuttal a legmelegebben ajánlom a kitünő gyógyszert, mely lovak köszvényes sántítását, izület merevségét, szélhűdést, törést, megerőltetés után fellépő gyengeséget, mint bedörzsölés, gyorsan és biztosan gyógyít.

A Karika Béla gyógyszerész úr által feltalált Tata-tóvárosi sport-fluid, védjeggyel elátott üvegekben, darabja 1 frt 20 krért, gyógyszertárban kapható, melyhez a használati utasítás mellékelve van.

Tisztelettel

Kasster Sándor
gyógyszerész.

Alma eladás.

Különféle fajú, kitünő minőségű almák kaphatók alulírott nál, kicsinyben és nagyban, valamint vidékre postán vagy vasuton utánvét mellett szállítva.

Százát 75 kr., 1 frt, 1 frt 50 kr., 2 frt, 3 frtjával árusítom.

Zala-Egerszeg. 1892. nov. 19.

Alstädter Mór
Csácsi-utca 50. sz.

Bolt helyiség és lakás bérbeadás.

A veszprémi püspökség tulajdonához tartozó

sarok ház

piaczon, a sümegi nagyvendéglő átellenében, és pedig 1 fágas bolthelyiség, 2 nagy magazin, 1 pince, 4 lakószoba, 1 cseléd szoba, 1 konyha, 1 kamara és 1 padlás előnyös feltételek mellett több évre bérbé adatik.

Érdeklődők sziveskedjenek Takách Alajos urad. ügyész urhoz fordulni.

Sümeg, 1892. évi nov. hó 30-án.

Aranyérmek, díszoklevél és díszkereszt.

A Gróf Esterházy Géza-féle cognac

orvosi tekintélyek által ajánlva felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség a * * * * cognac,

mely mindenütt kapható.

Cognacunk idegen anyagok hozzá vegyítése nélkül francia mód szerint tiszta borból készül s ezért kitünő óvoszer

kolera

és más járványos betegségek ellen.

Központi iroda:

Budapest VI. ker. külső-váczi u. 23.

Lipese, Bordeaux, Paris, Nizza és Berlin.

Csak akkor valódi, ha a sértetlen dugón ez az égetett felírás van: Gróf Esterházy Géza.

Szakerítő vélemény: A forgalomban levő valódi francia cognacoknál vétekebbek.

Kövér disznók eladása.

Alulírott nál kapható 14 darab jól kihizott disznó.

Megtekinthető Ságodon.

Augusztin Ágoston.

3638/892. szám.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a m. kir. allami kincstar végrehajthatóknak Feichtinger József és neje Rozsás Katalin végrehajthatóknak elleni végrehajtható ügyében az árverést a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, Zala Egerszegen fekvő, a zala-egerszegi 2104. sz. tjkvben felvett 478/a/1 hrsz. a. ingatlanra 1435 frtban, az időben a 400. sz. tjkvbe átvitt, Hagymásy Gyula és neje nevén álló 478/a/1 hrsz. ingatlanra 7 frtban és a 478/a/2 hrsz. ingatlanra 7 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi december hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor Zala-Egerszegen a kir. telexkönyvi hatóság helyiségében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 143 frt 50 krt, 70 krt és 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-ában értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság.

Zala Egerszegen, 1892. évi július hó 30.

Nagy Géza
kir. tszéki bíró.

Butorraktár.

A m. t. közönség előnyét véltük azon körülmény által előmozdítani, midőn egy kiváló, izlésteljes

butorraktárt

rendeztünk be.

Pótolunk esetleg ez által egy hézagot, melyet a n. é. vevőközönség eddig nélkülözött.

Elveink eléggé ismeretesek, semhogy ezen új üzletágnál ezeket ujonnan ecsetelnünk kellene, s így csak bátrak vagyunk szükség esetében minél számosabb látogatásért esedezni.

Z.-Egerszeg, 1892. május hóban.

Kiváló tisztelettel

Heinrich W. és L.

Kiadó lakás.

Két eszinosan butorozott

szoba,

egy vagy esetleg két urnak, minden órán kiadó.

Hol? megtudható a kiadó hivatalban.

2654/tkv. 1892.

Arverési hirdetés.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Czinder Istvan ügyvéd végrehajthatóan, **Hervath Mihály** végrehajtást szenvedő elleni 100 ftt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a gellénházi és kőkényes-mindszenti határokon fekvő, a gellénházi 15. sz. tjkvben felvett 224. hrsz. alatti ingatlanra 32 fttban, a kőkényes-mindszenti 77. sz. tjkvben felvett, szőlőválsággal terhelt 148. hrsz. alatti ingatlanra 116 fttban és a 151. hrsz. alatti ingatlanra 188 fttban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi december hó 30-ik napján délutól 10 órakor Gellénházán s délutáni 2 órakor Kőkényes-Mindszenten a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatum fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 3 ftt 20 krt, 11 ftt 60 krt és 18 ftt 80 krt készpénzben a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 107. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zala-Egerszeg, 1892. évi május hó 26-ik napján.
A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy Géza,
kir. tszéki bíró.

Tisztán kölesönös.
Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a
biztosítottak javára esik.

The Mutual

new-yorki életbiztosító társaság
alapított 1843.

826 millió frank

biztosítéki alapjával

a legnagyobb pénzintézet
a világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb
és legelőnyösebb módokat szerint.
Prospectussal és tüzetezesebb felvilágosítással szolgál

a vezérigazgatóság Magyarország
és a szomszéd tartományok részére.

Budapest, Bécsi-utca 5. sz.

Főügynökség Zala-Egerszeg és vidékére Fenyvesi Miksánál Zala-Egerszegen.

A Horgony Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult be-
dörzsölés, eszű, köszvény, hátfáj-
dalmak és me hülések ellen a
világ minden részén el var ter-
jedve és kitünő hatása által

→ a legjobb ←

házszer hírnevét elnyerte. A va-
lód Horgony-Pain-Expeller majd-
nem minden gyógyszerárban kap-
ható 40 kros, 70 kros és 1 ftt 20
kros üvegekben és így a legolcsóbb

házszer.

Richter féle türelmi játékok: Gyötörözlem, Keresztjáték, Körrejtély, Fejtörő, Pythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előtt, mert az új fizetek a kettősjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Horgony” gyárjeggyel valódiak. Egy darab ára 35 kr.

Ezer meg ezer szülő dicsérettel elismerte a híres Richter féle

Horgony-Kőépítőszekrények

nagy nevelési értékét, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermekek, sem felnőttek számára. Legjobb, és tekintetbe véve a tartósságot

a legolcsóbb karácsonyi ajándék

kis és nagy gyermekeknek. — Részletesebbet erről, valamint a türelmi játékokról a pompás építményekkel ellátott új árjegyzékben találani, melyet minden szülőnek ajánlhatjuk, hogy kellő időben érdemes játékot válasszassanak gyermekeiknek. Ezen könyvecskét alulírt cégtől ingyen és bérmentesen kapható. Mindazon kőépítőszekrények, melyek csomagolásán a „Horgony” gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegészítésre hasznavehetetlen utánzatok; ennél fogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Kőépítőszekrényei kérendők és csak azok fogadandók el, mert eddig felülmúlhatatlanok s melyek 35 krtól egészen 5 fttig sőt ezen felül is minden finomabbjátékszerkereskedésben készletben tartatnak.

Richter F. Ad. és társa

Első oszt. nagy. eszű. és kir. szabadalm. kőépítőszekrénygyár

Bécs, I. Nibelungengasse 4.

K Sarg-nak egészségügyi hatóságilag megvizsgált fogtisztító szere

Kapható a gyógytárakban:
és illatszereszeknél 1 drb 35 krajcár

Allandó butor kiállítás.

A n. é. közönség becses figyelmét van szerencsém felhívni dás választéku üveg-, porcellán-, majolika-, diszmű- és játék-árú üzletemre, hol a

Karácsonyi és újévi ajándéktárgyak

oly meglepő választékban és leszállított olcsó árakon kaphatók, hogy mindennemű igényeknek megfelelni képes vagyok.

Különös nagy választékban vannak:

Az Aliminium, Alpacca és Chinai
ezüst tárgyak.
Japáni és Chinai aruk.
Valódi fayance és Majolika disztimények.
Fischer-féle majolika, Angol por-
cellán, „Bacarat” üvegáruk.

Dohányzó eszközök és pipere cikkek.
Kézimunkák meglepő kivitelben;
törhetlen, mosható, beszélő és me-
nő babák.
Mindenféle gyermek s társas játékok,
kütünő korsolyák.

A n. é. közönség szives látogatását és pártfogását kéri.

kiváló tisztelettel

FENYVESI MIKSA.

Allandó butor kiállítás.

HIRDETMEY.

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző egyesület igazgatósága részéről közzététeik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében három évi időtartamra megalakulandó

tizennyolcadik üzletcsoport

az 1893. évi január első hétfőjén működését megkezdendi.

Az aláírási iver ezen üzletcsoportra már megnyitattak s a belépni kívánók által intézetünk irodái helyiségében hétfőnkint a nap bármely szakában aláírhatók.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, mit 18 évi sikeres működése legfényesebben igazolt, tisztelettel felhívni bátorodunk, egyszersmind van szerencsék a t. c. közönséget arról is értesíteni, hogy a folyó 1892-ik év végén lejáró tizenötödik üzletcsoport betétei 1893-ik évi január hó 2-án d. e. 9 11-ig és d. u. 2 5-ig az egyesület irodái helyiségében kifizettettek.

Zala-Egerszeg, 1892. december 1-én.

Az igazgatóság.